

ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๒๖๕๑๘

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง การออกหนังสือรับรองฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. กฎกระทรวงกำหนดฐานะและเงื่อนไขการอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๒๐๗๖๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐

ด้วยกรมการปกครอง ได้รับหนังสือหารือของบางกอกคลินิกนิติธรรมศาสตร์ เกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองการคงฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย ซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย โดยขณะเกิดมีบิดาเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย และมารดาเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นการชั่วคราว ต่อมาบิดาได้รับอนุญาตให้แปลงสัญชาติเป็นไทย ซึ่งเป็นการแปลงสัญชาติภายหลังบุตรเกิด กรณีเช่นนี้จะถือว่าบุตรที่ไม่ได้สัญชาติไทย มีฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยอย่างไร เนื่องจากเป็นกรณีที่ยังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและอาจทำให้เจ้าหน้าที่ของอำเภอและสำนักงานเขตปฏิเสธการออกหนังสือรับรองการคงฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ อันจะส่งผลกระทบต่อสิทธิการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทย ซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย จึงขอความอนุเคราะห์กรมการปกครองแจ้งชี้ข้อแนวทางปฏิบัติในกรณีดังกล่าวด้วย

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่าการกำหนดฐานะและเงื่อนไขการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทยนั้น เป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีเป้าประสงค์ในการแก้ไขปัญหาเรื่องสิทธิอาศัยในราชอาณาจักรไทยของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง ของกฎหมายฉบับเดียวกัน ให้พ้นจากสถานะคนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยบุคคลที่อยู่ภายใต้มาตรา ๗ ทวิ วรรคสาม ฯลฯ ได้แก่ผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยขณะเกิดมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว และบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งหรือทั้งสองคนเป็นคนต่างด้าวที่ไม่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย ส่วนบุคคลดังกล่าวจะอยู่ในราชอาณาจักรไทยในฐานะใดภายใต้เงื่อนไขโดยย่อเป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดฐานะและเงื่อนไขการอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ซึ่งกำหนดให้มีฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเช่นเดียวกับบิดาหรือมารดาในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้นั้นมากกว่า และให้คงฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเช่นนั้นต่อไปถ้าผู้นั้นมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๓ (๑) - (๖) ของกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว ได้แก่

(๑) มีอายุไม่น้อยกว่า ๑๘ ปี หรือบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

(๒) ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศที่บิดาหรือมารดามีหรือเคยมีภูมิลำเนาหรือเคยอาศัย

/(๓) มีผู้ปกครอง...

- (๓) มีผู้ปกครอง สามี ภรรยา หรือบุตร เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย
- (๔) มีภูมิลำเนาเป็นหลักแหล่งและพำนักอยู่ในราชอาณาจักรไทยอย่างต่อเนื่อง
- (๕) อยู่ระหว่างการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง
- (๖) เป็นผู้ที่ได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคม

ตัวอย่างเช่น นางสาวนาถรพี เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยขณะเกิดบิดาเป็นคนสัญชาติจีนที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย (มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่) มารดาเป็นคนสัญชาติจีนที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นการชั่วคราว (ถือหนังสือเดินทาง) ทำให้นางสาวนาถรพี ไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิวรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ส่วนประเด็นที่ว่า นางสาวนาถรพี จะอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยในฐานะใด จะต้องพิจารณาจากฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยของบิดาและมารดาขณะที่ยังมีสถานะเป็นคนต่างด้าวว่าใครที่มีฐานะเป็นคุณมากกว่า ซึ่งเรื่องนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาไว้แล้วตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย ประกาศ ณ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ สรุปว่าการอยู่ในฐานะเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นคุณมากกว่าฐานะเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ฉะนั้น นางสาวนาถรพี จึงย่อมมีสิทธิอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยในฐานะเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย เช่นเดียวกับผู้เป็นบิดา แม้อ่มาบิดาของบุคคลดังกล่าวจะได้รับอนุญาตให้แปลงสัญชาติเป็นไทยก็ตาม แต่การได้สัญชาติไทยไม่มีผลทำให้สิทธิการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยของบิดาลิ้นสุดลง เพียงแต่เป็นการเปลี่ยนฐานการก่อตั้งสิทธิของการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยจากกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (กรณีคนต่างด้าว) เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (กรณีคนสัญชาติไทย) ดังนั้น นางสาวนาถรพี จึงอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย ในฐานะเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย และจะยังคงฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเช่นนั้นต่อไป เนื่องจากมีผู้ปกครองเป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย และเมื่อบุคคลดังกล่าวมีความประสงค์จะขอหนังสือรับรองการคงฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย ก็สามารถยื่นคำขอพร้อมด้วยหลักฐาน ต่อนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต ณ ที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือทะเบียนประวัติ แล้วแต่กรณี ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติตามข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดฐานะและเงื่อนไขการอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศกรมการปกครอง เรื่อง แบบคำขอและหนังสือรับรองการคงฐานะการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ และหนังสือกรมการปกครองด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๒๐๗๖๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ฐานะและเงื่อนไขการอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอให้แจ้งอำเภอและสำนักงานเขตทุกแห่ง ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาศิ จงจิระ)
อธิบดีกรมการปกครอง